

INTEGRATIONSDEBATTEN OCH U-LÄNDERNA

KAMPANJEN MOT en förutsättningslös prövning av Sveriges framtida relationer till den gemensamma marknaden bedrivs med särskild frenesi i Aftonbladet. På renegaters vis är tredjedelschefredaktören hr Samuelsson speciellt ivrig. En synpunkt som så småningom skjutits i förgrunden är omsorgen om U-ländernas handel. I en ledare den 6 september, rubricerad »Vad är det man egentligen vill uppnå?», sägs — efter en vädring av neutralitetsargumentet och en patetisk varning för kontinentaleuropas konservatism och reaktionära anda — följande:

»Till dessa mera 'egoistiska' skäl kommer ett stort, för oss i och för sig avgörande. Runt om i de 'obundna', ofta ekonomiskt underutvecklade länderna betraktas europamarknaden med sina yttre tullmurar med misstänksamhet, oro och fruktan. Misstänksamhet politiskt, oro och fruktan ekonomiskt. I detta spel, i denna avsnörning och uppdelning vill vi inte att vårt land skall delta.»

Sexstatsmarknadens yttre tullmur är otvivelaktigt jämförelsevis hög och med tydliga, starkt protektionistiska inslag. Den pågående

anpassningen till denna yttre tullmur sker emellertid i fråga om de nödvändiga tullhöjningarna i lågtulländerna bland de Sex (dvs. främst Västtyskland och Nederländerna) mot en nivå, som är fixerad till 80 % av den fastställda gemensamma tullen. Mycket talar för att denna lägre nivå också blir den slutliga och kommer att utgöra det påtagliga resultatet av en allmän tullsänkningssaktion under GATT:s medverkan.

Men »misstänksamheten, oron och fruktan» kommer säkerligen att skingras på åtskilliga andra sätt. De till Frankrike, Italien, Nederländerna och Belgien associerade översjöiska områdena — typiska U-länder som franska Väst- och Ekvatorialafrika, Nederländska Nya Guinea, det italienska förvaltarens område Somaliland etc. — tillförsäkras redan enligt Romfördraget *tullfrihet* vid övergångstidens slut för export till de Sex (men rätt att själva bibehålla tullar för att skydda den egna industrien!). En särskild utvecklingsfond, som under 1958–1962 tillföres inemot 3 miljarder svenska kronor, är inrättad och i funktion.

Den oro och fruktan som kan

råda hos U-länderna måste alltså vara till finnas hos sådana länder som traditionellt har sin anknytning till andra länder än sexstatsmarknadens, dvs. främst till Storbritannien eller USA. Det sedan länge tillämpade brittiska preferenssystemet har inneburit ett kraftigt stöd för samväldesländerna, både de mera avancerade och de mindre utvecklade, och det förmodligen största problemet i samband med Storbritanniens anslutning till den gemensamma marknaden är just hur samväldesländernas ekonomiska framtid skall säkras. Ännu vet ingen hur detta skall ske; att det får formen av total tullavveckling på viktiga råvaruavsnitt och åtgärder för att främja avsättningen av en rimlig andel av U-ländernas industriproduktion är emellertid en både ekonomisk och politisk nödvändighet.

Den västliga världens känsla av ansvar gentemot U-länderna har fått övertygande uttryck både i Romfördraget och i stadgarna för den nya samarbetsorganisationen OECD. Synnerligen omfattande insatser har gjorts. (Över huvud taget kan man konstatera att hela kolonialsystemet — i vart fall efter det första världskrigets slut — inneburit kraftiga ekonomiska belastningar för moderländerna och nödvändiggjort stora finansiella insatser.) U-ländernas oro för sin ekonomiska framtid beror framför allt på efterblivenheten industriellt sett. Att framställa sexstatsmarknaden — och ännu mer den nya marknadsbildningen inkluderande Storbritannien och vissa västeuropeiska småstater — som ett större hot mot U-länderna än Västeuropa »före integrationen» är lika oriktigt som orealistiskt.